ΕΤΟΣ Δ'. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 28 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1856. ΑΡΙΘ. 173.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΦΙΛΟΜΑΘΩΝ.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

ΤΙΜΗ ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ.

ΕΤΗΣΙΑ.
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Δια τὸ ἐσωτερικὸν δρ. 12
Δια τὸ ἐξωτερικὸν » 15

Συντάσσεται ὑπὸ Δ. Πανταζῆ καὶ ἐκδίδεται αὐτοῦ. καὶ διὰ τοῦ ἰδίου ἐνεργεῖται πᾶσα δοσοληψία αὐτῆν ἀφορῶσα. Τιμὴ καταχωρίσεως ἀγγελιῶν λεπτ. 15 ὁ στίχος.

ΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ

Παρὰ τοῖς Κ. Κ. Διδασκάλοις καὶ τοῖς ἐπιστάταις τῶν Ταχυδρομείων ἐν τῇ ἡμεδαπῇ.

Ἐν δὲ τῇ ἀλλοδαπῇ παρὰ τοῖς Κ. Κ. Ἑλληνικ. Πρεσβείοις καὶ τοῖς ἰδιαιτέροις ἐπιτρόποις τοῦ ἐκδότου.

Ἐκδίδεται τετράκις τοῦ μηνός.

Οὐχ οἱ πολλὰ, ἀλλ' οἱ χρήσιμα ἀναγιγνώσκοντές εἰσι σπουδαῖοι.
(ΑΡΙΣΤΙΠΠΟΣ).

Ἐὰν ᾖς φιλομαθὴς, ἔσῃ καὶ πολυμαθής (ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ).

Τάξεις κοινωνικαὶ ἐν Ἀθήναις τὸ πάλαι.

Τρεῖς τάξεις ἀνδρῶν ὑπῆρχον ἐν Ἀθήναις, πολῖται, λοιποὶ ἐλεύθεροι ἤγουν ξένοι καὶ δοῦλοι.

Πολίτης κυρίως ἢ τέλειος πολίτης ἢ καὶ ἁπλῶς τέλειος ἦν ὁ μετέχων ἐκείνου τοῦ πλεονεκτήματος ὅπερ οἱ ἀρχαῖοι ἐκάλουν τιμὴν ἢ τιμάς· δηλ. τῆς ἐν τῇ πολιτείᾳ τιμῆς, ἤ, κατ' ἄλλον συνώνυμον σχεδὸν καὶ ἐπίσης ἀρχαῖον ὁρισμὸν, ὁ μετέχων κρίσεως καὶ ἀρχῆς· δηλ. ὁ δυνάμενος διεξάγειν τὰ δίκαια ἑαυτοῦ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἄνευ προστάτου καὶ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι εἰς τὰς ἀρχάς. Εἶχε δὲ ὁ πολίτης πρὸς τούτοις καὶ τὸ δίκαιον τῆς μετὰ τῶν λοιπῶν ὁμοίων αὐτῷ ἐπιγαμίας καὶ τὸ τῆς ἐγκτήσεως δίκαιον δηλ. τοῦ κτᾶσθαι γῆν ἐν ἰδίῳ ὀνόματι καὶ μετὰ πλήρους κυριότητος.

Ταῦτα δὲ πάντα κατ' ἀντίθεσιν πρός τε τὸν ἄτιμον δηλ. τὸν στερηθέντα τῆς τιμῆς πρώην τέλειον πολίτην καὶ τὸν ποιητὸν πολίτην καὶ τὸν ξένον ἢ μέτοικον (Ἀριστοτελ. Πολ. Γ. α, 6 καὶ γ. ἰδίως τοῦ α. § 3. 4. 8 γ. 6.)

Οἱ δὲ τοιοῦτοι πολῖται ἅπαντες ὁμοῦ ἀπετέλουν τὴν κατὰ τοὺς ἀρχαίους πόλιν (Ἀριστ. αὐτόθι Γ. α. 8), δηλαδὴ κατὰ τὴν νεωτέραν ἔκφρασιν τὸ μέρος τῶν κατοίκων τὸ ἔχον τὴν κυριαρχίαν, καὶ ἐκαλοῦντο ἐνταῦθα Ἀθηναῖοι καὶ οὐχὶ Ἀττικοὶ, ὅπερ ὑπῆρχε γενικώτερόν τι ὄνομα μὴ χαρακτηρίζον ἰδίως τὸν πολίτην· ἀλλ' αἱ γυναῖκες τῶν Ἀθηναίων δηλονότι αἱ πολῖτιδες, ἐκαλοῦντο Ἀττικαὶ, σπανιώτατα δὲ Ἀθηναῖαι.

Ἐκαλοῦντο δὲ οἱ πολῖται ἕκαστος διὰ τοῦ ἰδίου ὀνόματος καὶ τοῦ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπιφερομένου καὶ τοῦ δήμου ὧδέ πως. Δημ. Δημ. Παιανιεύς. Οἱ δὲ μὴ πολῖται δὲν ἠδύναντο νὰ χαρακτηρισθῶσι κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον ὡς μὴ ἀνήκοντες εἰς δῆμόν τινα. Ἐκτᾶτο δέ τις τὴν πολιτείαν, τουτέστι τὸ δίκαιον τοῦ πολίτου, ἤτοι διὰ τῆς γεννήσεως ἢ διὰ ψηφίσματος τοῦ δήμου· καὶ γεννήσει μὲν πολίτης ἦν ὁ υἱὸς πολίτου ἁπλῶς, ἀλλὰ κατὰ τὴν αὐστηρότητα τοῦ περὶ τῶν τοιούτων Ἀττικοῦ νόμου, ὄντος οὐχὶ λίαν ἀρχαίου κατὰ τοῦτο, ἔδει νὰ ἦναι ὁ τέλειος πολίτης υἱὸς πολίτου καὶ πολίτιδος, ἤ κατὰ τὴν τεχνικὴν τῶν ἀρχαίων ἔκφρασιν ἀστὸς ἐξ ἀμφοῖν (Ἀριστ. πολ. γ. α. 9. Γ. γ. 5). Ἐὰν δὲ ἡ μήτηρ ἦν ξένη οἱ παῖδες ἐκαλοῦντο νόθοι, ἤγουν ἡμιπολῖται, καὶ τοιοῦτοι ἦσαν οἱ ἐν Κυνοσάργει ἀλειφόμενοι. Καὶ κατὰ μὲν τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους ἀπελάμβανον οὗτοι πλήρη τὰ δίκαια τοῦ πολίτου, παράδειγμα ὁ Κύλων (600 π. Χ.) ὁ νυμφευθεὶς ὡς γνωστὸν τὴν τοῦ Μεγαρέων τυράννου Θεαγένους θυγατέρα, καὶ Κλεισθένης ὁ νομοθέτης υἱὸς ὢν τοῦ Ἀθηναίου Μεγακλέους καὶ τῆς Σικυωνίας Ἀγαρίστης θυγατρὸς τοῦ τυράννου Σικυωνίας (Ἡρ. ς. 131. Πλουτ. Κιμ. 10. Θουκ. α. 126) καὶ Κίμων ἔχων πατέρα μὲν τὸν Μιλτιάδην μητέρα δὲ τὴ Θράτταν Ἡγησιπύλην.

Ἀπὸ δὲ τῶν τοῦ Περικλέους χρόνων καὶ κατωτέρω ἐτέθησαν αὐστηρότεροι ὅροι ὡς πρὸς τοὺς ἑτεροθαλεῖς τούτους πολίτας καὶ ἔκτοτε ἤρξαντο γίνεσθαι ἐν ἑκάστῳ δήμῳ ἐξετάσεις περὶ τῆς γνησιότητος τῶν πολιτῶν, αἱ ἄλλως καλούμεναι διαψηφίσεις, ἀπὸ δικαστηρίου συγκειμένου ἐκ δημοτῶν τοῦ αὐτοῦ δήμου, ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως των ὁποίων συνεχωρεῖτο ἔφεσις εἰς ἀνώτερον, δηλ. οὐχὶ πλέον δημοτικὸν ἀλλ' ἀστυκὸν δικαστήριον. Ἡ δὲ διὰ ψηφίσματος τῆς ἐκκλησίας γιγνόμενοι πολῖται ἐκαλοῦντο ποιητοὶ ἢ δημοποίητοι. Ἡ τοιαύτη μετάδοσις τῆς πολιτείας ἐγίνετο ἐνίοτε μὲν τιμῆς μόνης χάριν, ὡς ὁ Ἱπποκράτης, ὁ Εὐαγόρας βασιλεῖς ἐν Κύπρῳ· ἐνίοτε δὲ ἐκ πολιτικῆς ἀνάγκης πρὸς ὑποστήριξιν τῆς δημοκρατίας (καί τοι ὑπάρχοντος ἱκανοῦ ἀριθμοῦ.) ἢ αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δημοτῶν ἐλαττωθέντων ἐκ δυστυχῶν τινων περιστάσεων ὅτε καὶ ἐπολιτογραφοῦντο ἀθρόως πολλοὶ ξένοι ἢ καὶ ἀπελεύθεροι· οὕτω φέρ' εἰπεῖν, ὅτε ὁ Κλεισθένης, ὅστις πρῶτος εἰσήγαγε τὴν ἀληθῆ δημοκρατίαν εἰς Ἀθήνας, ἐφυλέτευσε (κατ' Ἀριστοτέλην πολιτ. Γ. Α. 10) πολλοὺς ξένους καὶ δούλους καὶ μετοίκους μετὰ τὴν τῶν Πεισιστρατιδῶν ἐκβολὴν (67. Ολ. 3 π. Χ. 510)· τὸ αὐτὸ ἐγένετο καὶ ἐπ' Εὐκλείδου Ἄρχοντος, (Ὀλ. 2. 94) μετὰ τὴν ἔκπτωσιν τῶν τριάκοντα (εἰς αὐτὴν τὴν φυλέτευσιν ἀνάγεται καὶ τὸ χωρίον τοῦ Ξενοφ. Ἑλλ. 6. 4. 25). Πρὸς δὲ δημοποίησιν ἣν ἐπάναγκες κατὰ τὸν Σολώνειον νόμον νὰ ἐκπληρωθῶσιν οἱ συνήθεις τύποι καὶ ἰδίως τὸ νὰ προβληθῇ τὸ πρᾶγμα κατὰ δύω συνεχεῖς συνόδους τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ αὐτῶν νὰ ψηφίζωνται κατὰ Δημοσθένην (κατὰ Νεαίρας 29) ὑπὲρ ἑξακισχίλιοι Ἀθηναῖοι κρύβδην δηλ. τὸ νὰ δώσωσι τὴν ψῆφον αὐτῶν ὑπὲρ τῆς δημοποιήσεως τοσοῦτοι Ἀθηναῖοι χρώμενοι τῇ μυστικῇ ψηφοφορίᾳ· ἦσαν δὲ ἀναγκαῖοι πρὸς τὴν μετάδοσιν τοῦ δικαίου τούτου οὐχὶ μόνον τοιαῦται πολυειδεῖς διατυπώσεις ἀλλὰ καὶ δαπάναι ἱκαναί. Καὶ πάλιν ὅμως οἱ δημοποίητοι οὗτοι ἢ ὡς τοὺς ὀνομάζει ἀλλαχοῦ ὁ Δημοσθένης (κατὰ Νικοστρ.) οἱ κατὰ ψήφισμα πολῖται (ὁ συντάκτης τῆς βας. ὑποθέσεως τοῦ κατὰ Ἀριστοκράτους λόγου τοῦ Δημ. τοὺς καλεῖ θετοὺς πολίτας), δὲν ἀπελάμβανον ἅπαντα τὰ πολιτικὰ δίκαια· π. Χ. δὲν ἐδύναντο κατὰ τὸν αὐτὸν ῥήτορα τῶν ἐννέα ἀρχόντων γενέσθαι, μηδὲ ἱερωσύνης μηδεμίας μετασχεῖν, μηδὲ διαθέσθαι τὰ ἑαυτῶν, οὐδ' ἦσαν κύριοι τῆς γυναικός, δηλ. δὲν εἶχον τὴν κατὰ νόμους κυριότητα τῆς γυναικὸς (ἐπί τε τῆς οὐσίας καὶ τῶν λοιπῶν, Δημοσθ. κατὰ Στεφ. ψευδομαρτυριῶν 5. κατὰ Νεαίρας 30)· οἱ υἱοὶ αὐτῶν μόνον ἀπελάμβανον πλήρη τὰ πολιτικὰ δίκαια. Ἀλλὰ καί τοι μικροῦ ὑπάρχοντος τοῦ κύκλου τῶν εἰς τοὺς τοιούτους δημοποιήτους ἀπονεμομένων δικαίων δὲν ἐγίνετο καὶ οὕτως ἡ δημοποίησις εἰμὴ ἕνεκα καὶ πρὸς ἀμοιβὴν μεγάλης ὑπηρεσίας, καὶ ὠφελείας προσγινομένης εἰς τὴν πόλιν ἐκ μέρους τοῦ διὰ τῆς εἰσποιήσεως ταύτης τιμωμένου, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Δημοσθένης (κατὰ Νεαίρας 29) καὶ ὁ Ἀνδοκίδης (περὶ τῆς ἑαυτοῦ καθόδου. 7). Ὅθεν φαίνεται ὑπερβολὴ καὶ παρεξήγησις τοῦ πράγματος καὶ ἡ τοῦ παρὰ Σουίδᾳ καὶ Φωτίῳ ἐν λεξ. περιθοῖδαι Ἐφόρου σημείωσις ὅτι ὑπῆρχε νόμος ἀρχαῖος Ἀθήνησι καθ' ὃν ἐγίνοντο δεκτοὶ ὡς πολῖται οἱ βουλόμενοι τῶν Ἑλλήνων· ἔτι ἀπιθανωτέρα ὑπάρχει ἡ διϊσχύρισις τοῦ Πλουτάρχου ἐν βίῳ Σόλωνος, ὅτι ὁ νομοθέτης οὗτος ἤδη ἐπολιτογράφησε πολλοὺς ξένους ἐπὶ μόνῳ τῷ ὅρῳ τοῦ νὰ καταλίπωσιν ἐσαεὶ τὴν πατρίδα αὐτῶν, καὶ ἰδίως πάντα τὸν πανέστιον Ἀθήναζε μετοικιζόμενον ἐπὶ τέχνῃ, δηλ. μεταβαίνοντα εἰς Ἀθήνας πανοικὶ ἵνα μετέλθῃ αὐτόθι τὴν τέχνην αὐτοῦ. (Πλουτ. Σολ. 24). Κατενέμοντο δὲ οἱ δημοποίητοι εἰς μίαν τῶν φυλῶν καὶ εἰς ἕνα τῶν δήμων, ἀλλ' οὐχὶ καὶ εἴς τινα τῶν φρατριῶν ἤ τι τῶν γενῶν, ἐξ οὗ προῆλθε κατ' ἐξοχὴν ὡς φυσικὴ συνέπεια ἡ στέρησις ἧς ἐμνήσθημεν ἀνωτέρω, δηλ. τὸ μὴ δύνασθαι μετέχειν ἱερωσύνης τινὸς, ὡς ἀνηκόντων τῶν ἱερῶν ἰδίως εἰς τὰς φρατρίας καὶ τὰ γένη (Δημ. κατὰ Νεαίρας 74.).

Χωριστὴ δέ τις τάξις δημοποιήτων πολιτῶν ἦν ἡ τῶν Πλα-

ταιέων· τοιαύτη δέ τις ὑπῆρξεν ἡ ἱστορικὴ ἀρχὴ τοῦ πράγματος κατὰ τὸν Ψευδοδημοσθένην ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας. Μετὰ τὴν ἐν ἔτει 427, Ὀλ. 88, 2. καὶ οὐχὶ Ὀλ. 88. 1. ὡς ἐσφαλμένως σημειοῖ ὅ τε Βαξμούδ. 1. 2. σελ. 149. καὶ ὁ Boeckh τομ. Α. 282 ἐν σχολείῳ, γενομένην ἄλωσιν τῶν Πλαταιῶν μετέδοσαν οἱ Ἀθηναῖοι τῆς πολιτείας συλλήβδην ἅπασι τοῖς διασωθεῖσι Πλαταιεῦσι καὶ ἐμφανισθεῖσι παραυτίκα εἰς τὰς ἀρμοδίους ἀρχὰς, κατανείμαντες μὲν αὐτοὺς εἰς τὰς φυλὰς καὶ τοὺς δήμους ποιήσαντες δὲ μετόχους ἁπάντων, ὧν μετῆν τοῖς λοιποῖς Ἀθηναίοις, πλὴν τῶν γενετικῶν ἱεροσυνῶν καὶ τελετῶν καὶ τοῦ δικαίου τοῦ γίνεσθαι τῶν ἐννέα ἀρχόντων· ἐψηφίσθη δὲ συγχρόνως ὅτι ὅσοι δὲν ἤθελον ἐμφανισθῆ κατὰ τὴν πρώτην ταύτην κατανομὴν δὲν θέλουσι γίνεσθαι δεκτοὶ ὡς πολῖται εἰμὴ κατὰ ψήφισμα ἰδιαίτερον τῆς Ἐκκλησίας. Τὰ δὲ ὀνόματα τῶν μεταλαβόντων τούτων τῆς πολιτείας Πλαταιέων, πιθανῶς μετὰ τοῦ παρασχόντος τὴν τοιαύτην χάριν ψηφίσματος ἀνεγράφησαν ἐν στήλῃ λιθίνῃ ἀνεγερθείσῃ εἰς ἄϊδιον μνήμην ἐν τῇ ἀκροπόλει πρὸς τῇ Θεῷ. Καὶ αὐτὰ δὲ τὰ τοῖς πρώτοις δημοποιηθεῖσι Πλαταιεῦσι μὴ ἀπονεμηθέντα πολιτικὰ πλεονεκτήματα ἐδύναντο νὰ λάβωσι οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἐὰν ἦσαν ἐξ ἀστῆς γυναικὸς καὶ ἐγγυητῆς κατὰ τὸν νόμον. Καὶ ταῦτα μανθάνομεν ἐκ τοῦ Ψευδοδημοσθένους ἐν τῷ εἰρημένῳ λόγῳ (κατὰ Νεαίρ. 39) εἰκάζομεν δὲ ἐξ ἄλλων διδομένων ὅτι καὶ πρὸ τῆς καταστροφῆς τῆς δυστυχοῦς πόλεως, καὶ πιθανῶς ἤδη ἐν ἔτει 519, ἐκ τῆς πρὸ τῶν Μηδικῶν γινομένης προσφυγῆς αὐτῶν εἰς τὴν συμμαχίαν τῶν Ἀθηναίων εἶχον λάβει ἐπιγαμίαν καὶ ἰσοπολιτείαν (Ἰσοκρ. πλαταϊκ. κεφ. Κ.). Καὶ τοιαύτη μὲν ὑπῆρξεν ἡ ἱστορικὴ ἀρχὴ τῆς τάξεως ταύτης, ἥτις δὲν περιελάμβανεν ἄλλους εἰμὴ τοὺς ἐν Ἀθήναις πολιτογραφηθέντας Πλαταιεῖς, δηλ. τοὺς ἀκραιφνεῖς πολίτας τῆς δυσπραγησάσης ταύτης πόλεως, οἵτινες δὲν διέφερον τῶν λοιπῶν δημοποιήτων εἰμὴ καθόσον ἐδημοποιήθησαν ἀθρόως ἅπαντες καὶ εἶχον πρὸς ἀλλήλους τὰ αὐτὰ δίκαια, ἐνῷ οἱ λοιποὶ πολιτογραφούμενοι ἑκάστοτε ἤ τοι κατὰ ἕναν ἢ μικρὸν ἀριθμὸν ἐλάμβανον μᾶλλον ἢ ἧττον ἐκτεταμένα δίκαια κατὰ τὸ ἑκάστοτε δόξαν τῷ δήμῳ καὶ ἐντεῦθεν δὲν ἀπετέλουν ἰδίαν τάξιν. Ἀφοῦ δὲ ἐγένετο ἡ περιληπτικὴ αὕτη δημοποίησις καὶ ἐδημιουργήθη οὕτω ὁμὰς ἀνδρῶν ἔχουσα διαγεγραμμένα τὰ δίκαια καὶ ἐγγεγραμμένη πιθανῶς ἅπασα ἡ κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς ἕνα ἢ καὶ πλείονας κοινοὺς δήμους, ἀγροτικοὺς εἰκότως, καὶ μᾶλλον διατεθειμένους νὰ παραδέχωνται νέους δημότας (π. Χ. εἰς Σούνιον) τότε λέγομεν ἐπῆλθε βαθμηδὸν εἰς τὴν διάνοιαν τῶν Ἀθηναίων ὁσάκις ἔμελλον νὰ πολιτογραφήσωσί τινα ἤ τινας, τοὺς ὁποίους δὲν ἤθελον νὰ καταστήσωσιν εὐθὺς κατὰ πρώτην γενεὰν τελείους πολίτας καὶ μάλιστα ἐὰν ἦσαν ἀπελεύθεροι δοῦλοι, νὰ ποιῶσιν αὐτοὺς Πλαταιεῖς, δηλ. νὰ παρέχωσιν αὐτοῖς τὰ τῶν κατὰ πρῶτον δημοποιηθέντων Πλαταιέων δίκαια, ὥστε προϊόντος τοῦ χρόνου κατήντησε νὰ ὑφίσταται ἐν Ἀθήναις τάξις ἀνδρῶν Πλαταιέων μὲν καλουμένων κατὰ δὲ τὸ πλεῖστον μὴ ἐκ τῆς πόλεως Πλαταιῶν καταγομένων· καὶ τοῦτο διότι ἐκ τῶν κυρίως Πλαταιέων πολλοὶ μὲν ἐπανῆλθον εἰς τὴν ἀρχαίαν πατρίδα, οὐκ εὐάριθμοι δὲ ἐξαθηναίσθησαν οὕτως εἰπεῖν παντάπασιν κατὰ τὴν βην ἢ γην γενεὰν, ὅτε λαβόντων τῶν πατέρων αὐτῶν ἀστὰς γυναῖκας. ὥστε συνέβη περὶ τὸ Ἀθήνησι πλαταϊκὸν δίκαιον ὅ,τι ἐν Ῥώμῃ παρὰ τὸ *jus Latii*, δηλ. κατήντησε τοῦτο τε καὶ ἐκεῖνο ν' ἀπολέσῃ πᾶσαν γεωγραφικὴν σημασίαν καὶ νὰ μὴ ἐμφαίνῃ δίκαια ἀνήκοντα εἰδικῶ τινι ἔθνει ἀλλ' εἰδικὰ δίκαια διδόμενα παντοίοις ἀνθρώποις. (Εἰς τὰ περὶ τούτου θέλομεν ἐπανέλθει προσεχῶς). Σ.

Περὶ τῶν περιηγήσεων ἀπὸ τῶν ἀπωτέρων χρόνων μέχρι τῆς ἀνακαλύψεως τῆς Ἀμερικῆς.

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε ἀριθ. 174.)

Ὅτε ἀνεφάνη ὁ Μωάμεθ, τοῦ ὁποίου ἡ θρησκεία διεσπάρη ταχύτατα εἰς ὅλην τὴν Ἀσίαν καὶ εἰς ὅλην τὴν Ἀφρικὴν, οἱ Ἄραβες ἔδοσαν νέαν ἔκτασιν εἰς ὅσα καταστήματα εἶχον ἐπὶ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῶν παραλίων τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ἰνδίας. Καθ' ὃν καιρὸν κατέκτων ἀλλήλοις διαδόχως τὴν Περσίαν, τὴν Συρίαν, τὴν Αἴγυπτον, ὁλόκληρον σχεδὸν τὴν Ἀφρικὴν καὶ τὴν Ἱσπανίαν, ἔκτισαν τὴν Βάσσοραν, κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς ὁδοῦ, μεταξὺ τῆς συρροῆς τοῦ Τίγριδος καὶ τοῦ Εὐφράτου, καὶ τοῦ στομίου αὐτῶν τῶν ποταμῶν κατὰ τὸν Περσικὸν κόλπον, καὶ οὕτως ἐπεκράτησαν τῆς Περσικῆς ναυσιπορίας.

Γενόμενοι κύριοι τῆς Ἀλεξανδρείας, ἤνοιξαν πάλιν τὴν διώρυγα τοῦ Νείλου εἰς τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν καὶ ὁ Καλίφης (*) Χαροὺν-ἐλ-ῥεσὶδ ἐσύστησεν ἐμπορικὰς σχέσεις μετὰ τοῦ Καρόλου Μάγνου, αἱ ὁποῖαι ἔθεσαν εἰς συνεχεῖς κοινωνίας τὴν Μασσαλίαν καὶ τὸ Λυὸν (Λούγδουνον) μὲ τὴν ἀκμάζουσαν πόλιν τῆς Ἀλεξανδρείας, ἐμπορευομένης κατ' εὐθείαν, διὰ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ τοῦ Περσικοῦ κόλπου, μὲ ὅλους τοὺς κόλπους τῆς ἀνατολικῆς Ἰνδίας, κυρίως δὲ μὲ τὰς νήσους Μολούκας καὶ μὲ τὸ μεσημβρινὸν μέρος τῆς Κίνας· διότι κατὰ τὸ 833 ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ, ἐπὶ τοῦ Καλίφου Ἐλ-Μεεμοῦν, οἱ Ἄραβες εἶχον ἤδη ἕνα Καδὶν εἰς τὸ Κανφοῦ ἤτοι Καντὼν, ἐνῷ συγχρόνως ἐμπορεύοντο διὰ ξηρᾶς μὲ τὸ Χαρασὰν καὶ μὲ τὸ Τιμπετ (Τέμππετ). Οἱ Ἄραβες εἶχον ἤδη ὑπηρετήσῃ τοὺς Ῥωμαίους ὡς ναύκληροι, καὶ ἦσαν πρὸς τούτοις οἱ ὁδηγοὶ τῶν Πορτογάλλων, ὅτε οὗτοι ἀνεκάλυψαν τὴν πρὸ πολλοῦ ζητουμένην ὁδὸν φέρουσαν διὰ θαλάσσης εἰς τὰς Ἰνδίας.

Ἂς ἴδωμεν τώρα τί συνέβαινε κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ὡς πρὸς τὰς θαλασσίους ἐπιχειρήσεις, εἰς τὸ ἀρκτῶον καὶ εἰς τὸ δυτικὸν μέρος τῆς Εὐρώπης.

Οἱ Σκανδινάβοι, ἤτοι λαοὶ τῆς Βαλτικῆς, τῆς Δανίας καὶ τῆς Νορβεγίας, ἀνεκάλυψαν τὴν Ἰρλανδίαν περὶ τὸ τέλος τοῦ ἑβδόμου αἰῶνος, τὰς νήσους Φεροὲ κατὰ τὸ 861 ἀπὸ Χριστοῦ, καὶ δέκα ἔτη μετέπειτα τὴν Ἰσλανδίαν, ὅθεν περὶ τὸ χιλιοστὸν ἔτος, εἷς ναυσιπόρος Ἰσλανδὸς συρόμενος ἀπὸ ὁρμὴν ἀνέμων, εὑρέθη εἰς τὰ παραθαλάσσια τοῦ Γρόελανδ, Πρασίνην γῆν, ὀνομασθεῖσαν οὕτως, ἐκ τοῦ ὅτι, καθ' ἣν ὥραν ἀνεκαλύφθη κατὰ τὸν Ἰούνιον μῆνα, ἐστολίζετο μὲ λαμπρὰν χλόην καὶ μὲ ἄλση ἐκ τεύτλων. Νομίζεται ὅτι ὁ Ἰσλανδὸς Βίορν, ὅστις ὑπῆγεν εἰς τὴν Γροελανδίαν διὰ νὰ ζητήσῃ τὸν πατέρα του, ἐπιστρέφων ἐκεῖθεν προσωρμίσθη εἰς τὰ παραθαλάσσια τοῦ Λάμπραδορ, ἢ μᾶλλον εἰς τὴν νῆσον Τέρρα-νόβα (νέα γῆ) τὴν ὁποίαν καὶ ὠνόμασε Βίνλανδ, ἤτοι τόπον οἴνου, διότι τῷ ὄντι εὗρεν ἐκεῖ ἄμπελον. Ἐκ τούτου πρέπει νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι πλέον τῶν τεσσάρων αἰώνων πρὸ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς Ἀμερικῆς ὑπὸ τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου, οἱ Σκανδινάβοι εἶχον ἤδη σχέσεις μὲ αὐτὴν τὴν γωνίαν τοῦ νέου κόσμου.

Κ[illegible] τὸν δέκατον αἰῶνα, μεγάλη βιομηχανικὴ κίνησις ἀνεφάνη εἰς τὸ ἀρκτοδυτικὸν μέρος τῆς Εὐρώπης. Τὸ Χαμβοῦρ[illegible] ἤκμασε πρῶτον· μετὰ ἕνα δὲ καὶ ἥμισυν αἰῶνα αἱ ὕστερον ἀνεγερθεῖσαι πόλεις Λουμπέκα καὶ Κοπενάγη ἔσπευσαν νὰ μιμηθῶσι τὸ Χαμπούργον. Ἡ ἀνσεαντικὴ συμμαχία (**) ἔλαβε τότε σύστασιν, σκοπεύουσα τὸ ἐμπόριον τῆς Βαλτικῆς καὶ ἔφθασεν εἰς τὸ ἄκρον τῆς δόξης της, περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰῶνος, ὅτε ἤρξατο ἡ Ὁλλανδία νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς αὐτὴν τὴν μεγαλοπρεπῆ βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν.

Ἐν τούτοις περὶ τὴν αὐτὴν περίοδον, αἱ πόλεις τῆς Ἐνετίας, τῆς Ἀμάλας (Ἀμαλὰς) καὶ τῆς Γένουας, αἵτινες εἶχον ἤδη καλοὺς ναυτικοὺς ἀπ' ἀρχῆς τοῦ 5 αἰῶνος, ὑπερτέρουν τὰς ἄλλας πόλεις ὡς πρὸς τὸ ἐμπόριον μὲ τὴν Ἕω, κυρίως μὲ τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὴν ὁποίαν εἶχον κυριεύσει οἱ σταυροφόροι τῆς Γαλλίας, τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γερμανίας κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ιγ' αἰῶνος. Περὶ τὸ 1295 ἔτος, ὁ Μαρκόπουλος ἐπιστρέψας διὰ ξηρᾶς ἀπὸ τὸ Καθάϊ, δηλαδὴ ἀπὸ τὴν Κίναν, ἀφ' οὗ διέτριψεν ἐκεῖ πλέον τῶν εἴκοσι ἐτῶν, παρὰ τῷ μεγάλῳ Χάνῃ τῶν Ταρτάρων, ἔφερεν εἰς τὴν πατρίδα του τὴν Ἐνετίαν, τὰς πρώτας θετικὰς γνώσεις περὶ τῶν εὐρυχώρων ἐκείνων τόπων, τοὺς ὁποίους περιῆλθεν· καὶ αἰχμαλωτισθεὶς ὕστερον, κατά τινα συμπλοκὴν μεταξὺ Ἐνετίας καὶ Γένουας, ἐν τῇ

(*) Καλίφης ἀντὶ τῆς ἀραβικῆς λέξεως χαλιφὲ, ὅπερ σημαίνει διάδοχον· ἐννοεῖται διάδοχος τοῦ Μωάμεθ. Χαιρεὺν εἶναι τὸ κύριον ὄνομα αὐτοῦ τοῦ καλίφου καὶ ἡ λέξις ἐλ-ῥεσὶδ σημαίνει ὁ εὐρυής. Σ. Μ.

(**) Ἡ λέξις Ἀνσεατικὴ παράγεται ἐκ τῆς Γερμανικῆς λέξεως, Hans, Χάνη ἤτις σημαίνει ἕνωσιν, ἐξ οὗ καὶ ἀνσεατικὴ συμμαχία ὠνομάσθη ἡ ἕνωσις ἐμπορικῶν τινων πόλεων διὰ θεσμοθεσιῶν· καὶ ἀνσεατικαὶ πόλεις λέγονται αἱ δι' ἐμπορικῶν θεσμῶν ἡνωμέναι πόλεις· Μετ.

πόλει ταύτῃ συνέταξε τὰς περὶ Κίνας πληροφορίας εἰς τὴν Γαλλικὴν φωνήν. Ὁ Μαρκόπουλος κατέστη ὁ περιφημότερος ὅλων τῶν περιηγητῶν καὶ, ὡς εἶπεν ὁ Μαλτερβοὺν, ὁ Χούμπολδ τοῦ ιγ' αἰῶνος.

Ἐν ὅλῳ τῷ διαστήματι τοῦ Μεσαιῶνος, καὶ ἕως περὶ τὸ τέλος τοῦ ιέ, τὸ ἐμπόριον τῆς Εὐρώπης ἔμεινεν, ὁλοτελῶς σχεδὸν, εἰς χεῖρας τῶν Ἰταλικῶν αὐτῶν πολιτειῶν καὶ τῆς Ἀνσεατικῆς συμμαχίας. Περὶ τὸν αὐτὸν ὅμως καιρὸν ἓν ἄλλο ἔθνος ἐφέρετο πρὸς τὰς ἀνακαλύψεις καὶ πρὸς τὸ κράτος τῆς θαλάσσης.

Οἱ Πορτογάλλοι, ἀποτεινάξαντες τὸν ζυγὸν τῶν Μαυριτανῶν, ἤτοι τῶν Ἀράβων ἐξωσθέντων ἀπὸ τὴν Ἱσπανίαν ἀφ' ὧν ἔλαβον τὰ πρῶτα μαθήματα τῆς ναυτικῆς, ἐκυρίευσαν τὸ Σέουτ (Σέπτε) καὶ ἄλλα θαλάσσια μέρη τῆς Ἀφρικῆς παραλίας, ἀνεκάλυψαν πρῶτον τὰς Καναρίους νήσους, τὰς ὁποίας ναυτικοί τινες τῆς Γένουας καὶ τῆς Καταλωνίας, περὶ τὸ 1345 ἔτος, καὶ ὁ εὐγενὴς Νορμάνδος Ἰωάννης τοῦ Βενθεκοὺρ περὶ τὸ 1402 εὗρον ἤδη, καὶ ὠνόμασαν εὐδαίμονας νήσους· ἔπειτα περὶ τὸ 1418 ἀνεκάλυψαν τὸ ἀκρωτήριον Βογιαδὸρ, τὸ ὁποῖον παραλλάξαντες κατὰ τὸ 1435, ἔφθασαν εἰς τὸ λευκὸν ἀκρωτήριον, εἰς τὸ Ῥίο-δὲλ οὔρο κατὰ τὸ 1440, εἰς τὰς νήσους Ἀργοὺιν μετὰ δύω ἔτη, εἰς τὸ Πράσινον ἀκρωτήριον ὕστερον ἀπὸ τέσσαρα ἔτη· εἰς τὸ Σενεγὰλ μετὰ ἓν ἔτος, εἰς τὰς Ἀζόρας νήσους κατὰ τὸ 1448, καὶ εἰς τὸ παράλιον τῆς Γουϊνέας κατὰ τὸ 1471, δηλαδὴ μετὰ ἕνα περίπου αἰῶνα, ἀφ' οὗ οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως Διέππε, ὡς τὸ ἀπέδειξεν ἐσχάτως ὁ κύριος Ἐστανσελίνος, εἶχον καταστήσῃ ἐμπορεῖα εἰς τὸ αὐτὸ παραθαλάσσιον, καὶ ἰδίως εἰς τὸ χρυσοῦν ἀκρωτήριον. Τελευταῖον οἱ αὐτοὶ Πορτογάλλοι ἴδον τὸ Κογγὸ κατὰ τὸ 1484 καὶ τὸ ἀκρωτήριον τῶν καταιγίδων δηλ. τὸ ἀκρωτήριον τῆς Καλῆς ἐλπίδος, κατὰ τὸ 1486. Ἡ τελευταία αὕτη ἀνακάλυψις, καταστήσασα τὰς Ἰνδίας ἐφικτὰς εἰς τὴν Πορτογαλλίαν, ἦτον ἔργον τοῦ Βαρθολομαίου Διαζ. Ἔνδεκα ἔτη ὕστερον, ὁ Βάσκο δὲ Γάμα κατώρθωσε νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τοῦ συμβεβηκότος τούτου, τόσον ἀξιολόγου, ὥστε ἔκτοτε ἀφεῖλεν ἀπὸ τὴν Ἐνετίαν τὸ σκῆπτρον τοῦ ἐμπορίου, τοῦ ὁποίου ἐπεκλήρωσεν ἔτι μᾶλλον τὴν πατρίδα του Γένουαν ὁ Χριστόφορος Κολόμβος, καθὼς ἐπάτησε τὸ ἔδαφος τῆς Ἀμερικῆς. Θλιβερὸν καὶ νέον παράδειγμα τῶν μεταβολῶν τῆς γῆς, παράδειγμα λαμπρότητος καὶ πτώσεων προστιθέμενον εἰς ὅσα ἐπαρουσίασαν ὁ[illegible] παλλήλως ἡ Σιδὼν, ἡ Καρχηδὼν, ἡ Παλμύρα, ἡ Ἀλεξάνδρεια καὶ τινες μεγάλαι πόλεις, ἀκμάσασαι στιγμιαίως καὶ περι[illegible] σοῦσαι ὕστερον εἰς ἀτελεύτητον παρακμήν!

(Revue Universelle)

Γ. Α.

Εὐρ. Ἐρ.

ΜΕΡΟΣ ΕΠΙΣΗΜΟΝ.

Περὶ τῆς γινομένης διδασκαλίας ἐν ἰδιωτικοῖς ἐκπαιδευτηρίοις παρὰ γυμνασιακῶν καθηγητῶν καὶ παρ' Ἑλληνικοῖς σχολείοις διδασκάλων.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Πληροφορούμενοι, ὅτι παρά τισι Γυμνασίοις καὶ Ἑλληνικοῖς Σχολείοις συνειθίζουσιν οἱ ἐν αὐτοῖς διδάσκοντες νὰ προπαιδεύωσιν ἐπὶ διδάκτροις ἐν τοῖς δωματίοις τοῦ διδακτηρίου ἢ ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν μαθητὰς ἀνήκοντας εἰς τὰς ὑπ' αὐτῶν διδασκομένας τάξεις, ὅπερ μὴ προσῆκον κρίνεται.

Πρὸς δὲ ὡς λίαν ἐνδιαφέρον τὴν πρόσδον τῶν τῆς Κυβερνήσεως ἐκπαιδευτηρίων, καὶ αὐτῶν δ' ἔτι τῶν ἰδιωτικῶν ἀφ' ἑτέρου, θεωροῦντες τὸ νὰ κανονίσωμεν τὸν τρόπον, καθ' ὃν οἱ ἐν τοῖς πρώτοις διδάσκοντες δύνανται τοῦ λοιποῦ ν' ἀναδέχωνται διδασκαλίαν καὶ ἐν τοῖς δευτέροις.

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Παιδείας ὑπουργοῦ, ἀποφασίσαντες διατάσσομεν τὰ ἑπόμενα.

Ἄρθρον 1. Ἀπαγορεύεται πάντως εἰς τοὺς Γυμνασιακοὺς καθηγητὰς καὶ παρ' Ἑλληνικοῖς σχολείοις διδασκάλους νὰ προπαιδεύωσιν ἢ νὰ διδάσκωσιν ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν, ἢ ἐν τοῖς δωματίοις τοῦ δημοσίου διδακτηρίου, ἢ ἄλλοθί που, μαθητὰς ἀνήκοντας εἰς τὰς ὑπὸ τῶν ἰδίων διδασκομένας τάξεις.

Ἄρθρον 2. Οὐδεὶς τῶν Γυμνασιακῶν καθηγητῶν καὶ τῶν παρ' Ἑλληνικοῖς σχολείοις διδασκάλων δύναται εἰς τὸ ἑξῆς ν' ἀναλαμβάνῃ διδασκαλίαν ἐν ἰδιωτικοῖς ἐκπαιδευτηρίοις, ἢ νὰ συνάγῃ μαθητὰς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ ἢ ἀλλαχοῦ πρὸς διδασκαλίαν, ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας παιδείας ὑπουργείου, παραχωρουμένης, ἀφοῦ πρότερον ἀκουσθῇ ἡ γνώμη τοῦ ἀνήκοντος Γυμνασιάρχου ἢ σχολάρχου, κατὰ τὴν περίστασιν.

Ἄρθρον 3. Ἡ πρὸς ἰδιωτικὴν διδασκαλίαν ἐκδιδομένη ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἄδεια, κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, δὲν δύναται νὰ συγχωρῇ ἐνασχόλησιν, ἀπαιτοῦσαν ὑπὲρ τὰς ὀκτὼ ὥρας καθ' ἑβδομάδα.

Ἄρθρον 4. Συμπίπτοντος νὰ προηγῶνται αἱ ὧραι τῆς ἐν ἰδιωτικοῖς ἐκπαιδευτηρίοις διδασκαλίας θέλει λαμβάνεσθαι φροντὶς ὥστε νὰ μένῃ μεταξὺ τῆς διδασκαλίας ἐκείνης καὶ τῆς γινομένης ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις τῆς Κυβερνήσεως μιᾶς ὥρας τοὐλάχιστον διάλειμμα.

Ἄρθρον 5. Οἱ παραβάται τῶν ἀνωτέρω διατάξεων μηνύονται πάραυτα ὑπὸ τῶν Γυμνασιαρχῶν ἢ Σχολαρχῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ ὑπὸ τούτου ὑποβάλλεται εἰς Ἡμᾶς ἀνάλογος κατ' αὐτῶν πρότασις.

Εἰς τὸν προμνησθέντα Ἡμέτερον ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἀθήνησι τῇ 18 Αὐγούστου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι τῇ 13 Αὐγούστου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρ. 1. Συνιστῶνται σχολεῖα ἱερατικὰ, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐκπαιδεύονται οἱ προπαρασκευαζόμενοι διὰ τὴν διακονίαν τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Ἐν αὐτοῖς γίνονται δεκτοὶ καὶ ὅσοι τῶν ἤδη τεταγμένων εἰς τὸν ἐκκλησιαστικὸν Κλῆρον εἰσὶ δεκτικοὶ μαθήσεως.

Ὁ ἀριθμὸς καὶ αἱ ἕδραι τῶν σχολείων τούτων προσδιορισθήσονται διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος, μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρ. 2. Τὰ σχολεῖα ταῦτα τίθενται ὑπὸ τὴν ἄμεσον διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρ. 3. Ἕκαστον τῶν σχολείων τούτων ἔχει μαθητὰς, οὔτε τῶν δέκα ἐλάττους, οὔτε τῶν τεσσαράκοντα πλείους, ἐντὸς αὐτοῦ κατοικοῦντας καὶ κοινοβιακῶς ζῶντας.

Καθόσον δὲ ὑπάρχουσιν εἰς αὐτὰ τὰ σχολεῖα θέσεις κεναὶ, προτιμῶνται οἱ ἱεροπαῖδες ἐν ἰσότητι τῶν λοιπῶν περιστάσεων.

Ἄρθρ. 4. Ἵνα γένῃ τις δεκτὸς ἐν αὐτοῖς τοῖς σχολείοις ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι·

α') Ἕλλην, τέκνον γονέων τοῦ ὀρθοδόξου Ἀνατολικοῦ δόγματος.

β') Ἔχων ἡλικίαν οὔτε κατωτέραν τῶν δεκαπέντε οὔτε ἀνωτέραν τῶν δεκαοκτὼ ἐτῶν.

Κατὰ τὰ πρῶτα πέντε ἔτη γίνονται δεκτοὶ κατ' ἐξαίρεσιν καὶ μαθηταὶ ὑπερβάντες τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

γ') Ὑγιὴς καὶ ἀρτιμελὴς τὸ σῶμα, εὐφυὴς δὲ τὸν νοῦν καὶ χρηστοήθης.

δ') Νὰ φέρῃ ἀπολυτήριον τοῦ δημοτικοῦ σχολείου τῆς πατρίδος του, ἢ ἐὰν ἐκεῖ δὲν ὑπάρχει τοιοῦτον σχολεῖον, νὰ γνωρίζῃ τοὐλάχιστον ν' ἀναγινώσκῃ ἐλευθέρως καὶ νὰ γράφῃ, καὶ

ε') Νὰ παράσχῃ διὰ τῶν γονέων ἢ τῶν κηδεμόνων αὐτοῦ ἐγγύησιν ἀξιόχρεων, ὅτι ἐὰν μετὰ τὴν ἐκπαίδευσίν του, καὶ ὅταν φθάσῃ εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων ὁριζομένην ἡλικίαν, μεταμεληθεὶς, δὲν θελήσῃ νὰ χειροτονηθῇ ἱερεὺς ἔγγαμος ἢ ἄγαμος, ἢ ἐὰν ἀποβληθῇ τοῦ σχολείου θέλει ἀποδίδει πᾶσαν τὴν διὰ τὰ δίδακτρα αὐτοῦ γενομένην δαπάνην, πρὸς ἀπότισιν τῆς ὁποίας ἐφαρμόζονται κατ' αὐτοῦ αἱ διατάξεις τοῦ νόμου περὶ καθυστερούντων ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου.

Κατ' ἀμφοτέρας τὰς προμνησθείσας περιπτώσεις, ἤτοι τὴν τῆς μεταμελείας ἢ τὴν τῆς ἀποβολῆς, ὑπόκειται καὶ εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ στρατευσίμου κατὰ τὸν νόμον.

Ἐξαιροῦνται δὲ οἱ ἐξ ἀσθενείας ἐπαγούσης ἀνικανότητα, ἢ ἐξ ἄλλης τινὸς, αἴφνης ἐπελθούσης, φυσικῆς ἐλλείψεως κωλυόμενοι.

Ἄρθρ. 5. Εἰς ἕκαστον τῶν ἱερατικῶν σχολείων διορίζονται διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος δύω ἢ καὶ πλείονες διδάσκαλοι ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἱερωμένων, ἐν δὲ ἀνάγκῃ, δύνανται νὰ ὦσιν οἱ διδάσκαλοι καὶ μοναχοὶ ἢ λαϊκοὶ, μεμαρτυρημένοι ἐπὶ ἀρετῇ καὶ ἱκανότητι.

Διορίζονται προσέτι ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰς ἕκαστον σχολεῖον εἷς ἐπιστάτης καὶ εἷς ἢ πλείονες, κατὰ τὴν ἀνάγκην, ὑπηρέται.

Καὶ οἱ διδάσκαλοι, καὶ οἱ ἐπιστάται καὶ οἱ ὑπηρέται λαμβάνουσι τὸν διὰ τοὺς ὁμοιοβαθμίους αὐτῶν νενομισμένον μισθὸν κατὰ μῆνα, ἐκ τῶν πόρων τῶν ἐν τῷ 7 ἄρθρῳ τοῦ παρόντος νόμου ὁριζομένων.

Ἄρθρ. 6. Εἰς ἕκαστον τῶν σχολείων τούτων διορίζεται ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ, συγκροτουμένη ἐκ 5 μελῶν, καὶ ἔχουσα καθῆκον νὰ φροντίζῃ περὶ πάντων ὅσα τείνουσιν εἰς τὴν συντήρησιν τοῦ σχολείου καὶ εἰς τὴν πρόοδον τῶν ἐν αὐτῷ μαθητευομένων.

Τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης προεδρεύει διαρκῶς ὁ ἁρμόδιος ἐπίσκοπος· τὰ λοιπὰ τέσσαρα μέλη λαμβάνονται κατὰ τὸ ἥμισυ ἐκ τῶν μᾶλλον εὐμαθῶν κληρικῶν καὶ ἐξ ἐναρέτων λαϊκῶν, προτεινόμενα μὲν ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ἐπισκόπου συνεννοουμένου μετὰ τοῦ ἁρμοδίου νομάρχου, ἐγκρινόμενα δὲ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ἄρθρ. 7. Ἐκτὸς τῶν ἀπαιτουμένων ἐξόδων διὰ τὴν ἐνδυμασίαν καὶ διὰ τὴν διατροφὴν τῶν μαθητῶν, ἅτινα ἐν τῇ ἀρχῇ παντὸς ἔτους ὀφείλουσι νὰ καταβάλλωσιν οἱ γονεῖς, οἱ συγγενεῖς ἢ κηδεμόνες ἑκάστου αὐτῶν, ἅπαντα τὰ λοιπὰ διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἱερατικῶν σχολείων ἀναλώματα γίνονται ἐκ τοῦ ὑπὲρ αὐτῶν εἰδικῶς ταμιευθησομένου πόρου κατὰ τὰ ἑξῆς.

α') Ἐξ ἐτησίας τακτικῆς συνεισφορᾶς, ὅλων τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ διατηρουμένων μοναστηρίων κατὰ λόγον τῶν ἐσόδων ἑκάστου, ἥτις ἐγκρίνεται διὰ Βασ. Διατάγματος μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ ἁρμοδίου μοναστηριακοῦ συμβουλίου καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

β') Ἐκ προαιρετικῶν συνεισφορῶν τῶν Σ. Ἐπισκόπων, τοῦ κλήρου καὶ τῶν χριστιανῶν.

γ') Ἐκ τοῦ τόκου τῶν ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ κλήρου γενομένων καὶ γεννησομένων ἀπὸ εὐσεβεῖς δωρεῶν ἢ κληροδοτημάτων, τῶν ὁποίων τὸ κεφάλαιον μενεῖ εἰς τὸ διηνεκὲς ἄθικτον.

Ἄρθρ. 8. Τὰ οὕτω συναγόμενα χρήματα κατατίθενται ἐπὶ τόκῳ εἰς μίαν τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ τραπεζῶν, ἐπιμελείᾳ τριμελοῦς ἐπιτροπῆς διοριζομένης διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος καὶ ἐδρευούσης ἐν Ἀθήναις.

Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη λαμβάνει παρὰ τῆς Τραπέζης κατὰ μῆνα τὴν ποσότητα ὅση ἀρκεῖ διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν σχολείων καὶ δαπανᾷ αὐτὴν ἐγκρίσει τοῦ ὑπουργείου, εἰς ὃ δίδει κατ' ἔτος λόγον τῆς διαχειρίσεως αὐτῆς κατὰ τοὺς συνήθεις λογιστικοὺς τύπους.

Ἡ ὑπηρεσία τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ἄμισθος. Μόνον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ γραφείου αὐτῆς, καὶ τοῦτο κατὰ λόγον τῆς προόδου τῶν ἐργασιῶν της, δύναται τὸ ὑπουργεῖον νὰ προσδιορίσῃ ὅσην ποσότητα κρίνῃ ἀρκοῦσαν διὰ ταύτην ἀνάγκην.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Σ. Σ. Τὸ ἀνωτέρω νομοσχέδιον ἐγένετο ἤδη ὁμοφώνως (ἐκτὸς μιᾶς ψήφου) δεκτὸν ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων, εἰσάγεται δὲ κατ' αὐτὰς καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, ἔνθα πιστεύομεν ἀδιστάκτως ὅτι θέλει τύχει τῆς αὐτῆς ὑποδοχῆς.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Τῆς ἐν Ἀθήναις ἰδιωτικῆς Σχολῆς τῆς διευθυνομένης

ΥΠΟ

ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ.

Ἡ ἰδιωτικὴ αὕτη σχολὴ περιέχει.

α'). Νηπιακὸν ἀῤῥένων τε καὶ Κορασίων ἀπὸ ἡλικίας 3—6. Θέλει δὲ διοικεῖ αὐτὰ ἐξησκημένη διδάσκαλος, ἥτις καὶ ἀνώτερα μαθήματα καὶ ἐργόχειρα θέλει διδάσκει εἰς νεάνιδας μεγαλειτέρας ἡλικίας.

β') Συνδιδακτικόν.

γ') Ἑλληνικὸν περιέχον ἁπάσας τὰς τάξεις συμφώνως μὲ τὰ ἐν τοῖς δημοσίοις Ἑλληνικοῖς Σχολείοις διδασκόμενα μαθήματα.

Οἱ εἰς τὴν ἰδιωτικὴν ταύτην Σχολὴν εἰσαγόμενοι μαθηταὶ διαιροῦνται εἰς τέσσαρας κατηγορίας.

Α'. Εἰς τροφίμους, οἰκοῦντας, τρεφομένους, διδασκομένους, καὶ προπαιδευομένους ἐν τῷ καταστήματι.

Β'. Εἰς ὑποτροφίμους διημερεύοντας μόνον ἐν αὐτῷ καὶ τὰ ἄλλα κοινὰ μετὰ τῶν τροφίμων ἔχοντας πλὴν τῆς κατοικίας κτλ. καὶ τῆς ἑσπερινῆς τροφῆς.

Γ'. Εἰς μαθητὰς τρεφομένους οἴκοθεν, προπαιδευομένους δὲ ἐν τῷ καταστήματι μέχρι τῆς 6. Μ. Μ. καὶ ἐξερχομένους εἰς περιπάτους ὡς οἱ τρόφιμοι καὶ ὑποτρόφιμοι· καὶ

Δ'. Εἰς μαθητὰς ἔξωθεν εἰς διδασκαλίαν προσερχομένους καὶ διαμένοντας μετὰ τῆς προσηκούσης ἐπιτηρήσεως ἀπὸ 8. Π. Μ. μέχρι τῆς 4. Μ. Μ.

Ὅθεν εἰς ἀκριβεστέραν γνῶσιν ἐπισυνάπτομεν τοὺς ἀναγκαιοτέρους ὅρους ὡς πρὸς τὰς τέσσαρας ταύτας κατηγορίας.

1). Ἕκαστος τῶν εἰσαγομένων τροφίμων ὀφείλει νὰ ἐμφανίζῃ προστάτην ἀναλαμβάνοντα τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ἠθικὰς καὶ χρηματικὰς ὑποχρεώσεις τῶν γονέων ἂν ἦναι ἀπόντες· αἱ δὲ ὑποχρεώσεις αὗται λαμβάνονται ὑπογραφομένου ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ καὶ τοῦ γονέως ἢ ἐπιτρόπου τοῦ παρόντος ἐγγράφου.

2) Τὰ τροφεῖα (μὴ συμπεριλαμβανομένης τῆς εἰς ἐνδύματα, βιβλία, φάρμακα, ἰατρὸν δαπάνης κτλ. ἔκτακτα) εἰς τοὺς τροφίμους τοῦ Ἑλληνικοῦ τμήματος προσδιορίζονται εἰς Δρ. 960. κατ' ἔτος· εἰς δὲ τοὺς τοῦ Συνδιδακτικοῦ, εἰς δρ. 840 κατ' ἔτος προπληρωτέας παρὰ μὲν τῶν ἐν Ἀθήναις κατὰ τριμηνίαν, παρὰ δὲ τῶν ἐκτὸς, καθ' ἑξαμηνίαν. Οὐδεὶς εἶναι δεκτὸς ἐπί τινας μόνον μῆνας, ἀλλ' ἐφ' ὁλόκληρον σχολικὸν ἔτος, ὑποχρεούμενος εἰς τὴν χρηματικὴν καταβολὴν, εἴτε ἐμμείνει εἴτε ἀποχωρήσει. Πᾶσα σειρὰ τριμηνιῶν ἢ ἑξαμηνιῶν ἄρχεται τῇ α. Σεπτεμβρίου.

3) Τὰ παρὰ τῶν ὑποτροφίμων κατ' ἔτος τροφεῖα προσδιορίζονται εἰς δραχ. 480 προπληρωτέας κατὰ διμηνίαν.

4) Τὰ δίδακτρα τῶν τρεφομένων μὲν οἴκοθεν, προπαιδευομένων δὲ καὶ ἐχόντων τὰ αὐτὰ δικαιώματα μὲ τοὺς τροφίμους καὶ ὑποτροφίμους, προσδιορίζονται εἰς δραχ. 25 προπληρωτέας κατὰ μῆνα.

5) Τὰ παρὰ τῶν ἔξωθεν προσερχομένων εἰς διδασκαλίαν προσδιορίζονται εἰς μὲν τὸ Ἑλληνικὸν τμῆμα εἰς δραχ. 10—15 εἰς δὲ τὸ συνδιδακτικὸν 5—8 καὶ εἰς τὸ νηπιακὸν 3—5 προπληρωτέας κατὰ μῆνα.

6) Οἱ γονεῖς ἢ οἱ ἐπίτροποι ὑποχρεοῦνται νὰ προαναγγέλλωσι τὴν ἀποχώρησιν τῶν τροφίμων τρεῖς μῆνας πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἔτους, τὴν δὲ τῶν ὑποτροφίμων πρὸ διμηνίας, εἰ δὲ μὴ, ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν καὶ τοῦ ἑπομένου ἔτους.

7) Ἕκαστος τῶν τροφίμων ὀφείλει νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ

α'. Τὰ τῆς κλίνης. β'. Τὰ τῆς λινοστολῆς. γ'. Τὰ τοῦ ἱματισμοῦ.

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΙΩ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ.

(Ὁδὸς Ἀθηνᾶς· ἀριθ. 274).